

VARHAISKASVATUKSEN ASIAKASMAKSUT 01.08.2024 ALKAEN

Kunnallisen varhaiskasvatuksen asiakasmaksut määräytyvät varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain sekä Reisjärven sivistyslautakunnan päätösten mukaisesti. Varhaiskasvatuksesta perittävä asiakasmaksu määräytyy perheen koon ja tulojen sekä lapsen varhaiskasvatuksessa vietetyn ajan perusteella.

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksut on sidottu indeksiin varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain (1503/2016) 16 §:n perusteella. Asiakasmaksujen tulo rajojen ja enimmäismaksujen indeksitarkastukset tehdään kahden vuoden välein.

Elokuun 2024 alusta voimaan tulevista varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen indeksitarkistuksista on 4.12.2023 annettu opetus- ja kulttuuriministeriön ilmoitus (1062/2023).

Määritelmät

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksulaissa tarkoitetaan:

- 1) **palvelun käyttäjällä** varhaiskasvatuksessa olevaa lasta sekä lapsen ohella hänen kanssaan yhteistaloudessa eläviä vanhempia tai muita huoltajia;
- 2) **perheellä** yhteistaloudessa avioliitossa tai avioliitonomaisissa olosuhteissa eläviä henkilöitä sekä molempien samassa taloudessa eläviä alaikäisiä lapsia;
- 3) **kunnan järjestämällä varhaiskasvatuksella** varhaiskasvatustalain (36/1973) 10 §:ssä säädetyillä tavoilla järjestettyä varhaiskasvatusta;
- 4) **toimintavuodella** kunkin vuoden elokuun alusta alkavaa ja seuraavan vuoden heinäkuun loppuun asti kestävää ajanjaksoa;
- 5) **kokoaikaisella varhaiskasvatuksella** vähintään 35 tuntia viikossa annettavaa varhaiskasvatusta;
- 6) **osa-aikaisella varhaiskasvatuksella** alle 35 tuntia viikossa annettavaa varhaiskasvatusta.

Kuukausimaksu

Varhaiskasvatuksesta peritään kuukausimaksu. Varhaiskasvatuksessa toimintavuosi alkaa 1.8. ja päättyy 31.7. Maksu peritään enintään 11 kalenterikuukaudelta, mikäli lapsi on aloittanut varhaiskasvatuksessa ennen 1.9. ja varhaiskasvatus on kestänyt yhtäjaksoisesti 11 kuukautta. Maksuton kuukausi on heinäkuu. Oikeus maksuttomaan kuukauteen säilyy muutettaessa kunnasta toiseen.

Jos lapsen varhaiskasvatus alkaa tai loppuu kesken kalenterikuukauden, maksu määrätään toteutuneen varhaiskasvatusajan mukaan.

Kokoaikaisen varhaiskasvatuksen kuukausimaksu saa olla enintään perheen koon mukaan määräytyvän maksuprosentin osoittama euromäärä vähimmäistulorajan ylittävästä kuukausitulosta. *Kunta voi kuitenkin määrätä laissa säädetyn enimmäismaksun, jos hakija ei ilmoita perheen tuloja.*

Maksun määrä pyöristetään lähimpään euromäärään.

Varhaiskasvatuksen enimmäismaksu ja pienin perittävä maksu

Varhaiskasvatuksesta perittävä enimmäismaksu on 1.8.2024 alkaen ensimmäisen lapsen osalta 311 euroa ja pienin perittävä lapsikohtainen kuukausimaksu on 30 euroa.

Sisarusten maksujen määräytyminen

Jos samasta perheestä on useampi kuin yksi lapsi kunnan järjestämässä varhaiskasvatuksessa, voidaan nuorimmasta kokoaikaisessa varhaiskasvatuksessa olevasta lapsesta määrätä em. tulorajataulukon mukaan määräytyvä asiakasmaksu (enimmillään 311 e/kk).

Ikäjärjestyksessä nuorimmasta seuraavasta kokoaikaisessa varhaiskasvatuksessa olevasta lapsesta voidaan määrätä maksu, joka on **enintään 40 prosenttia nuorimman lapsen maksusta** (enimmillään 124 e/kk). Kustakin seuraavasta lapsesta määrättävä maksu on **enintään 20 prosenttia nuorimman päivähoidossa olevan lapsen maksusta** (enintään 62 e/kk). Määrätessä perheen muiden kuin nuorimman lapsen maksua käytetään

määräytymisen perustana nuorimman lapsen laskennallista kokoaikaisen varhaiskasvatuk-
sen maksua.

Maksuluokka määräytyy perheen yhteenlaskettujen bruttotulojen ja perheen koon perusteella.

Tulorajat ja maksuprosentit 1.8.2024 alkaen

Perheen koko	Tuloraja €/kk (brutto)	Maksu-%tulorajan ylittävästä tulosta	Tuloraja korkeimmalle maksulle €/kk (brutto)
2	4066	10,7	6973
3	5245	10,7	8152
4	5956	10,7	8863
5	6667	10,7	9574
6	7376	10,7	10283
7	7651	10,7	10558
8	7926	10,7	10833
9	8201	10,7	11108
10	8476	10,7	11383

Jos perheen koko on suurempi kuin kymmenen henkilöä, korotetaan maksun määräämi-
sen perusteena olevaa tulorajaa 275 eurolla kustakin seuraavasta perheen alaikäisestä
lapsesta.

Näin lasket itse suuntaa-antavan nuorimman lapsen kokopäivähoidon varhaiskasvatus-
maksun:

(Perheen bruttotulot - tuloraja) x maksuprosentti = varhaiskasvatuksen kuukausimaksu (korkein maksu 311
euroa).

Reisjärven kunnalla on käytössä hoitoaikaperusteinen asiakas- maksu

Asiakasmaksu perustuu varattuun tai käytettyyn hoitotuntimäärään ja laskutuksessa hu-
mioidaan näistä korkeampi tuntimäärä. Palvelutarpeen muutokset tehdään vähintään 3
kuukaudeksi ja tulevat voimaan seuraavan kuukauden alussa.

Jos tunnit ylittyvät vähintään tunnin kuukaudessa, nostetaan maksu ylitystä vastaavaan
maksuluokkaan sen kuukauden ajaksi, missä ylitys on tapahtunut.

Mikäli ylityksiä tapahtuu kahtena peräkkäisenä kuukautena, tehdään uuden maksuluokan
mukainen maksupäätös kolmannesta kuukaudesta alkaen.

Perittävät maksut tuntirajojen puitteissa 1.8.2024 alkaen:

Sovittu hoitoaika tuntia/kk	Hoitoaika keskimäärin viikossa	Hoitomaksu % maksimi maksusta	Maksimi maksu €/kk
0 – 85 h	0 – 20 h	60 %	187,00
yli 85 – 107 h	yli 20 – 25 h	70 %	218,00
yli 107 – 130 h	yli 25 -30 h	80 %	249,00
yli 130 – 150 h	yli 30 – 35 h	90 %	280,00
yli 150 h	yli 35 h	100 %	311,00

Maksun periminen poissaolon ajalta

Laissa säädetty kuukausittainen maksu peritään myös lapsen tilapäisen poissaolon ajalta.

Mikäli lapsi on sairautensa vuoksi poissa varhaiskasvatuksesta yli kymmenen päivää kalenterikuukauden aikana, kyseiseltä kuukaudelta peritään puolet tässä laissa säädetystä kuukausimaksusta. Sairaudesta johtuvan poissaolon kestäessä koko kalenterikuukauden maksua ei peritä lainkaan. Maksua ei myöskään saa periä niiltä päiviltä, joina lapsi on poissa varhaiskasvatuksesta sairausvakuutuslain (1224/2004) 9 luvun 7 §:ssä tarkoitettujen isyysrahajaksojen ajan. Isyysrahajaksoista johtuvasta poissaolosta on ilmoitettava päiväkotiin tai perhepäiväkotiin viimeistään kaksi viikkoa ennen sen suunniteltua aloittamispäivää.

Jos lapsi on muusta syystä poissa varhaiskasvatuksesta koko kalenterikuukauden, maksuna peritään puolet kuukausimaksusta.

Varhaiskasvatuksen alkaessa tai päättyessä kesken kalenterikuukauden, peritään maksu suhteutettuna.

Peruuttamatta jätetystä varhaiskasvatuksesta perittävä maksu

Jos lapsen vanhemmat tai muut huoltajat eivät ota vastaan lapselle haettua ja myönnettyä paikkaa varhaiskasvatuksessa, eikä paikkaa ole peruutettu ennen kunnan päätöksen mukaisen varhaiskasvatuksen alkamista, lapsen vanhemmilta tai muilta huoltajilta voidaan periä puolet tämän lain mukaan määräytyvästä kuukausimaksusta.

Jos lapsen huoltajat varaavat lapselle varhaiskasvatuspaikan lomansa ajaksi (1.6. - 31.8.) eivätkä peruuta sitä, voidaan peruuttamatta jätetystä varhaiskasvatuspaikasta periä puolet tämän lain mukaan määräytyvästä kuukausimaksusta. Vaikka perheen tulot olisivat niin pienet, ettei lapselle ole määrätty kuukausimaksua, voidaan tässä momentissa tarkoitettulla tavalla käyttämättä jätetystä varhaiskasvatuksesta kuitenkin periä puolet lain mukaisesta pienimmästä perittävästä maksusta.

Maksun määräytyminen lapsen yhteishuoltajuustilanteissa

Yhteishuoltajilla, jos molemmat vanhemmat käyttävät varhaiskasvatuspaikkaa, maksu lapsen koko hoitovaruudesta määräytyy sen perheen koon ja tulojen mukaan, jossa lapsi on kirjoilla. Vanhemmat sopivat keskenään laskun jakamisesta ja maksamisesta.

Kun vain toinen huoltaja on yksin palvelun hakijana ja käyttäjänä, huomioidaan hoitoa tarvitsevan perheen tulot, vaikka lapsi on kirjoilla toisen huoltajan luona. Tällöin toinen perhe ei ole palvelun käyttäjä.

Jos lapselle järjestetään varhaiskasvatusta kahden kunnan alueella, on maksu määrättävä erikseen molemmissa kunnissa. Lapsen kuukausimaksu ei kuitenkaan saa yhteensä ylittää määriteltyä ylintä lapsen asiakasmaksua (311 € 1.8.2024 alkaen).

Varhaiskasvatuksen maksun määrämisen perusteena olevat tulot

Lapsen hoitosuhteen alettua perheen tulee toimittaa tulotietonsa asiakasmaksun vahvistamista varten hoidon alettua viimeistään seuraavan kuukauden 4. päivään mennessä. Mikäli huoltajat eivät ole ilmoittaneet tulotietojaan (tai arvioita tuloista), peritään korkein maksu. Tulotiedot on ensisijaisesti toimitettava sähköisesti Daisy-asiointipalvelussa (eDaisy) tuloksetyökalua käyttäen. Vanhempien hyväksyessä korkeimman maksun, tulotietoja ei tarvitse toimittaa, mutta tästä tulee ilmoittaa varhaiskasvatushakemuksella tai tuloksetyökalulla Daisy-asiointipalvelussa.

Päätettäessä varhaiskasvatuksesta määrättävästä maksusta otetaan perheen tuloina huomioon lapsen, hänen vanhempansa tai muun huoltajansa sekä heidän kanssaan yhteistaloudessa avioliitossa tai avioliitonomaisissa olosuhteissa elävän henkilön veronalaiset ansio- ja pääomatulot sekä verosta vapaat tulot. Veronalaiseen kuukausipalkkaan lisätään lomarahaa 5 %. Jos kuukausittaiset tulot vaihtelevat, otetaan kuukausitulona huomioon viimeksi kuluneen vuoden keskimääräinen kuukausitulo. Veronalaisena tulona voidaan ottaa huomioon myös viimeksi toimitetussa verotuksessa vahvistetut vastaavat veronalaiset tulot korotettuina niillä prosenttimäärillä, jotka Verohallinto vuosittain antamissaan päätöksissä ennakkoperinnän laskemisperusteista määrää. Lapsen tuloja voivat olla esim. perhe-eläke, korkotulo, elatusapu tai elatustuki.

Metsätulona otetaan huomioon varojen arvostamisesta verotuksessa annetun lain (1142/2005) 7 §:n 3 momentin mukaan vahvistettu metsän keskimääräinen vuotuinen tuotto hehtaarilta kerrottuna metsämaan pinta-alalla. Tästä määrästä vähennetään 10 prosenttia ja metsätalouden korot. Metsätuloa on lisäksi alennettava palvelun käyttäjän vaatimuksesta, jos tilakohtaisen vuotuisen hakkumahdollisuuden nettoraha-arvo on metsänhoitoyhdistyksen tai Suomen metsäkeskuksen antaman lausunnon perusteella vähintään 10 prosenttia pienempi kuin metsätulo. Alennus on metsätulon ja hakkumahdollisuuden nettoraha-arvon erotuksen suuruinen.

Tulona ei oteta huomioon lapsilisää, vammaisuuksista annetun lain (570/2007) mukaista etuutta, kansaneläkelain (568/2007) mukaista lapsikorotusta, asumistukea, tapaturmavakuutuksen perusteella suoritettavia sairaanhoito- ja tutkimuskuluja,

sotilasavustusta, rintamalisää, opintotukea, aikuiskoulutustukea, opintotuen asumislisää, toimeentulotukena maksettavaa toimintarahaa ja matkakorvausta, Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetun lain (566/2005) mukaista ylläpito-korvausta, julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain (916/2012) mukaista kulu-korvausta, opintojen johdosta suoritettavia apurahoja ja muita vastaavia avustuksia, perhe-hoidon kustannusten korvauksia eikä lasten kotihoidon tukea.

Tulojen vähennyksenä otetaan huomioon suoritettavat elatusavut ja tosiasiallisista perhesuhteista johtuvat muut vastaavat kustannukset sekä kiinteistön luovutuksen yhteydessä määrääjäksi tai elinkaudeksi pidätetty rahana suoritettava etuus (*syytinki*). Varhaiskasvatusmaksu määrätään sen maksamisajankohdan tilannetta vastaavaksi joko todettavissa olevien tai arvioitujen tulojen perusteella.

Maksun määrääminen toistaiseksi ja maksun tarkistaminen

Varhaiskasvatusmaksu määrätään toistaiseksi ja perheen tulot tarkistetaan vuosittain, yleensä kerran vuodessa toimintavuoden alkaessa.

Maksu on kuitenkin tarkistettava myös silloin, kun:

1. perheen maksukyky on olennaisesti muuttunut;
(Varhaiskasvatusmaksu tarkistetaan kesken kauden, jos tulojen muutos on vähintään +/- 10 %)
2. on ilmeistä, että maksua määrättäessä huomioon otettavat perheen olosuhteet ovat muuttuneet, esim. perhekoko on muuttunut; maksu tarkistetaan sisaruksen syntymän jäl-keen seuraavan kuukauden alusta
3. lapsen varhaiskasvatusaika muuttuu; tai
4. maksu osoittautuu virheelliseksi.

Tulojen muutos tulee voimaan sen kalenterikuukauden alusta, kun tiedot on vas-taanotettu.

Ilmoitusvastuu tulojen ja perhekoon muuttumisista on perheillä.

Jos maksun määräämistä koskeva päätös on ilmeisesti perustunut lapsen vanhempien tai muiden huoltajien antamiin virheellisiin tietoihin, maksu voidaan oikaista takautuvasti enintään vuoden ajalta.

Varhaiskasvatuspaikan irtisanominen

Kirjallinen irtisanominen tehdään sähköisen asiointin kautta (eDaisy) tai sähköpostitse, ellei sitä ole haettu tai myönnetty määräjäksi. Laskutus jatkuu irtisanomispäivään saakka. Ellei paikkaa ole irtisanottu, peritään puolet kuukausimaksusta, vaikka hoitopäiviä ei olisi.

Maksun perimättä jättäminen ja alentaminen

Varhaiskasvatuksesta määrätty maksu on jätettävä perimättä tai sitä on alennettava siltä osin kuin maksun periminen vaarantaa palvelun käyttäjän tai perheen toimeentulon edellytyksiä tai lapsen vanhemman tai huoltajan lakisääteisen elatusvelvollisuuden toteuttamista. Maksun alentaminen tai perimättä jättäminen tulee aina tehdä ennen toimeentulotuesta annetun lain (1412/1997) mukaisen toimeentulotuen myöntämistä.

Maksujen ja tulo rajojen sitominen indeksiin

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksut on sidottu indeksiin varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain (1503/2016) 16 §:n perusteella. Tarkistukset tehdään joka toinen vuosi.

Laskutus

Asiakasmaksu laskutetaan kerran kuukaudessa kotiin lähetettävällä laskulla tai e-laskulla.

Viivästyskorko

Jos palvelusta määrättyä maksua ei ole suoritettu eräpäivänä, saadaan vuotuista viivästyskorkoa periä eräpäivästä lukien enintään korkolain (633/1982) 4 §:n 1 momentissa tarkoitetun korkokannan mukaan.

Viivästyskoron maksamisen perusteena oleva eräpäivä voi olla aikaisintaan kahden viikon kuluttua maksun määräytymisen perusteena olevan palvelun saamisesta.

Maksun ulosotto

Tässä laissa säädetty maksu ja sille perittävä viivästyskorko ovat suoraan ulosottokelpoisia siten kuin verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa (706/2007) säädetään.

Tilapäisen varhaiskasvatuksen maksu

Reisjärvellä on perheillä mahdollisuus käyttää ns. tilapäistä varhaiskasvatusta (aikaisintaan vanhempainrahakauden päätyttyä). Tilapäisestä varhaiskasvatuksesta, joka ei ole toistuvaa (kesto 1-5 päivää) **peritään maksua 17 euroa päivältä** riippumatta varhaiskasvatuspäivän pituudesta. Sama maksu peritään kaikilta tilapäisessä varhaiskasvatuksessa olevilta sisaruksilta. Maksu vahvistetaan ja peritään ennalta sovittujen varhaiskasvatuspäivien mukaan. Tilapäinen varhaiskasvatussuhde ei katkaise lapsen osalta Kelan kautta maksettavaa lastenhoidontukea.

Tiedustelut

Lisätietoja antaa

Varhaiskasvatuspäällikkö puh. 044 300 8558
Palvelusihteeri puh. 040 300 8234

VARHAISKASVATUSMAKSUUN VAIKUTTAVAT TULOT

Suuntaa antava lista:

- ansiotulot (brutto), myös palkan osana maksettava tuotanto-palkkio, vuorolisät yms.
- verolliset luontaisedut (esim. auto-, ruoka-, puhelin- ja asuntoetu)
- pääomatulot, esim. korko-, osinko- ja vuokratulot (vuokratuloista väh. yhtiövastike)
- itsenäisestä ammatinharjoittamisesta ja yritystoiminnasta saatavat tulot (myös starttiraha)
- verolliset päivärahat (eivät matkustussäännön mukaisia päivärahoja)
- eläkkeet ja elinkorot (myös lasten, jotka ovat päivähoidossa)
- elatusavut ja elatustuet päivähoidossa olevista lapsista
- työttömyysturvalain mukainen päiväraha
- Kelan maksama peruspäiväraha, työmarkkinatuki ja koulutustuki
- työvoimakoulutuksen koulutustuki/koulutustuen ansiotuki
- Kelan ja vakuutusyhtiön maksama kuntoutusraha, -tuki
- sairausvakuutuslain mukainen sairauspäiväraha, äitiys- ja vanhempainraha, isyys- ja vanhempainraha
  - kelan maksama joustava hoitoraha/osittainen hoitoraha
- tapaturmavakuutuksen päiväraha ja haittaraha
- kunnan maksama omaishoidontuki
- perhehoitajan hoitopalkkio
- muut jatkuvat henkilökohtaiset tulot
- lomaraha (5 % bruttopalkasta kuukautta kohti)

Lasten tulot otetaan huomioon päivähoidossa olevien lasten osalta.

Metsätulo

Metsätulona otetaan huomioon varallisuusverotusta varten määritelty metsän puhdas tuotto, josta vähennetään metsätalouden korot ja 10 % puhtaan tuoton arvosta. Metsätuloa on alennettava palvelun käyttäjän vaatimuksesta, mikäli tilakohtaisen vuotuisen hakkuumahdollisuuden nettoraha-arvo on metsänhoitoyhdistyksen tai metsälautakunnan antaman lausunnon perusteella vähintään 10 % alempi kuin metsätulo. Alennus metsätulon ja hakkuumahdollisuuden nettoraha-arvon erotuksen suuruisen.

Tulot, joita ei huomioida päivähoitomaksun laskennassa

- lapsilisä
- vammaisetuksista annetun lain (570/2007) mukainen etuus
- kansaneläkelain (568/2007) mukainen lapsikorotus
- asumistuki
- tapaturmavakuutuksen perusteella suoritettavat sairaanhoito- ja tutkimuskulut
- sotilasavustus
- rintamalisä
- opintotuki (entinen opintoraha ja aikuisopintoraha)
- kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetun lain (566/2005) mukainen ylläpitokorvaus
- julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain (1295/2002) mukainen ylläpitokorvaus
- opintojen johdosta suoritettavia apurahoja ja muita vastaavia avustuksia
- perhehoidon kustannusten korvauksia eikä lasten kotihoidon tukea.
- koulutus- ja erorahaston myöntämä aikuiskoulutustuki
- toimeentulotukena maksettavaa toimintarahaa ja matkakorvausta

Tarvittavat liitteet

- tositteet palkkatuloista (palkkatodistus, tilinauha tai palkkalaskelma)
- viimeksi vahvistettu verotuspäätös tuloverosta –lomake kaikkine sivuineen
- selvitykset muista tuloista (päätökset eläkkeistä ja muista huomioitavista etuuksista ja tuloista, esim. työttömyysturvalain mukainen päiväraha, vanhempainraha, joustava tai osittainen hoitoraha, elatussopimukset)
- selvitys pääomatuloista
esim. vuokratulot (vähennetään hoitovastike, vuokraan sisältyvä vesimaksu ja auto-paikka),
korko- ja osinkotulot
metsätulot (metsänomistajat toimittavat todistuksen metsän pinta-alasta ja tiedon metsän sijaintikunnasta)
- **Opiskelija** toimittaa tiedon opiskelun johdosta suoritettavista avustuksista ja etuuksista sekä oppilaitoksen todistuksen opiskelusta
- **yrittöstoiminnasta toimitettavat selvitykset**

Palkat, palkkiot, osingot, luontaisedut (osakeyhtiö)

Tuloslaskelma ja tase (yksityinen liikkeenharjoittaja, avoin ja kommandiittiyhtiö)

Tuloslaskelma (ammatinharjoittajat)

Yksityisotot, tavarat ja palvelut omaan käyttöön

Viimeisin vahvistettu verotuspäätös

Alkava / uusi yrittäjä toimittaa oman arvion tuloistaan ja tiedon yrittäjäeläkevakuutusmaksun perusteena olevista tuloista, päätöksen mahdollisesta starttirahasta tai yritystuesta.

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen osalta on asiakkaan vastuulla toimittaa tarvittavat tulotiedot maksun määrittämiseksi.

Asiakas voi myös valita korkeimman maksun ilman tulotietojen toimittamista.